

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIII.
Štev. 249

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 25-67
POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 3, tel. 280
POŠTNI ČEKOVNI RACUN 11.409

Maribor, ponedeljek 30. oktobra 1939

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din,
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1-—

Rusija bo stavila tudi Madžarski zahteve

Sovjeti se hočejo zavarovati nasproti vsem evropskim mejašem na enak način, kakor so se na Baltu — Napovedi o izjavi Molotova, da se bo sovjetska Rusija pridružila Nemčiji v vojni proti zaveznikom — Finska vlada je po zadnji vesti sprejela sovjetske zahteve — Več možnosti nemške ofenzive in napada na Anglijo — Mussolinijeva izjava ob pričetku osemnajstega leta fašističnega režima v Italiji

Resna zaskrbljenost na Madžarskem

LONDON, 30. okt. United Press poroča iz Budimpešte, da obstaja tam skrb, da bo sovjetska Rusija po ureditvi svojih zadev na Baltu segla v Poljsko in stavila Madžarski neke zahteve političnega in gospodarskega, a tudi teritorialnega značaja. Namen sovjetske vlade je namreč obdati se z vseh evropskih meja s pogodbami, podobnim onim, ki so bile sklenjene s baltskimi državami. Tudi Madžarska naj bi sklenila s sovjetsko Rusijo obrambno pogodbo. Mimo tega ni izključeno, da bo zahtevala zase Podkarpatsko Rusijo, ki jo je Madžarska zasedla in anektirala po razpadu češkoslovaške republike. Baje je madžarska vlada o tej bojazni že obvestila italijansko in nekatere druge vlade.

BUDIMPEŠTA, 30. okt. Notranji minister Keresztes Fischer je predložil madžarskemu parlamentu predlog zakona o izvolitvi državnih poslancev v novoozvojenih krajih na severnem Madžarskem. Izdeluje se v vsej naglici tudi načrt o praktični izvedbi avtonomije Podkarpatske Rusije. Načrt predvideva mnogo avtonomijo, kakor je bila prvotno zamišljena.

Napovedi o izjavi Molotova

LONDON, 30. okt. V tukajšnjih političnih krogih mislijo, da bo govor Molotova na jutrišnji seji vrhovnega sovjetskega sveta podal nekaj točnih in drznih napovedi o nemškem napadu, ki se pripravlja. V Berlinu pravijo, da je govor preokret v vsej vojni in diplomatski situaciji v Evropi. Od sestanka vrhovnega sovjetskega sveta pričakuje Berlin odločitve. V Londonu mislijo, da računajo v Berlinu z grožnjo ruskega vstopa v vojno.

MOSKVA, 30. okt. Za jutri sklicana seja vrhovnega sovjeta bo po splošni domnevi zelo velikega pomena in bo vsekakor odločilna za ves nadaljnji razvoj sovjetske zunanje politike v sedanjem položaju. Sovjetski tisk piše o tej seji pod naslovom: »Sedanje stanje in mu tudi s svoje strani prisoja izredno važnost. Sovjetska notranja politika proti blokadi je pomenila, kakor se zatrjuje, prvi znak preokreta sovjetske zunanje politike, na katero bo angleški negativni odgovor vsekakor odločil.«

Italijanska svarila pred Rusijo

ROM, 30. okt. Po splošni italijanski sodbi se zbirajo nad zahodnim evropskim ozemjem temni oblaki. Dosedanji razmerji mir na zahodu se naglo bliža koncu. Italijo razvoj dogodkov pa bi utegnil postaviti pred nove naloge. »Regime Fascista« svari Italijane, naj ne mislijo, da bodo mogli uživati mir v času, ko se drugi vojskujejo. Italija vseh paženj pa je posvečena sovjetski Rusiji, zlasti sedaj sklicanemu zasedanju vrhovnega sovjetskega sveta. Vsi italijanski listi posvečajo obilo prostora poročilom o sovjetskih akcijah na Baltu, Poljskem, Črnem morju, Balkanu itd. Ob enem ostro kritizirajo servilnost, ki jo kažejo posebno v Londonu nasproti Moskvi in ki postaja že nečastna za veliki angleški narod. Italijanski tisk opozarja na dejstvo, da je že ob vstopu Rusije v sedanji evropski konflikt napovedal, da bo pomenil ta dogodek neizmerne posledice.

Nemške in sovjetske zdravice

VARSAVA, 30. okt. Nemško-sovjetska komisija je dokončno določila razmejitve med Nemčijo in sovjetsko Rusijo na Poljskem. Podrobno razmejevanje na terenu bodo izvršile posamezne podkomisije. Ob priliki zaključka razmejevanja je priredil generalni guverner po zasedene Poljske, min. Frank, delegacijama slavnostno večerjo, kateri je bilo izmenjanih tudi več govoric. Guverner Frank je v svoji govorici izrazil veselje, da je končno določena definitivna meja med Nemčijo in sovjetsko Rusijo. Vodja sovjetske razmejitvene komisije Aleksander Kuznetsov je pa dejal, da je bilo delo obeh komisij najboljši dokaz pristranskega prijateljstva med Nemci in sovjeti. Veseli ga, da je delo Nemčije in sovjetske Rusije, FLAMSKO SVARILO FLAMCEM

BRUSELJ, 30. okt. »Jan Frans Willem« fond, ki je glavno flamsko kulturno društvo, je imel občni zbor, na katerem je predsednik Van Hauwaert ostro opozoril na nevarnost, ki bi jo lahko prinesla na belgijske interese zapletli Nemci v vojno.

Nemčija proda Rusom svojo mornarico?

LONDON, 30. okt. Nemčija in Rusija bosta sklenili najbolj nenavadno kupno pogodbo v zgodovini pomorstva. V Berlinu so razgovori med ruskim komisarjem za gradnjo ladij Partevosianom, ki je na čelu ruske trgovinske delegacije, in nemškim trgovinskim ministrom dr. Funkom, tik pred zaključkom. Dr. Funk je prepričan Hitlerja, da nima za Nemčijo smisla, da leži 2300 nemških trgovinskih ladij nezaposlenih v nemških in drugih svetovnih pristaniščih. Zato naj

Nemčija proda vse te svoje trgovske ladje, ki so večinoma že starejšega datuma, Rusiji. Le-ta pa nujno potrebuje povečanje svoje trgovinske mornarice, ker pričakuje, da se bo razvila živahna trgovinska delavnost med novo zasedenimi baltskimi pristanišči ter Ameriko. Špekulacija Nemcev gre na to, da bodo sedaj prodali svojo trgovsko mornarico ter bi si, če bi dobili vojno, nabavili novo z reparacijami od Angležev in Francozov.

Angleško priznanje Mussoliniju

LONDON, 30. okt. Reuter. Današnji »Daily Telegraph« prinaša članek uglednega angleškega publicista Viktorja Gordona Lennox o politiki Italije. Članek govori zelo pohvalno o državniški vlogi Mussolinija, ki je storil vse, kar je mogel, da prepreči vojno. Zdej, ko je vojna vseeno izbruhnila, pa stori vse, kar je treba, da bi se vojna ne razširila, zlasti ne na področju Sredozemskega morja. S tem svojim državniškim delom je italijanski prvi minister znatno utrdil svoj položaj in povečal svoj ugled, tako kot vodja fašistične Italije kakor v svojstvu enega najodličnejših činiteljev v današnjem mednarodnem položaju. Njegovo zadržanje v sedanji vojni je dokaz o neodvisnem presojanju, kakor ga je

duce v teku minulih let že tolikokrat pokazal. Članek izraža upanje, da bo Mussolinijeva politika znatno prispevala h konsolidaciji razmer na Sredozemlju. Velika Britanija in Francija sta šli v vojno, da spodbijeta napad, izvršen na Poljsko, pa ne želita razširjenja vojne na druge kraje evropske celine. Na koncu članka piše Lennox, da so po končani svetovni vojni novo ureditev Evrope diktirale samo glavne sile med zmagovalci. Takratni nevtralc, nezadostno oboroženi, niso povzdignili svojega glasu. Po sedanji vojni pa bo po Lennoxovih mislih nevtralnimi državam pripadla zelo važna vloga glede na ureditev novih odnošajev.

Amerika bo potegnjena v vojno

WASHINGTON, 30. okt. Havas. Luther Johnson, demokratični zastopnik Teksasa in član zunanjega odbora v predstavniškem domu, je mnenja, da bo ukinitve prepovedi izvoza orožja in vojnega materiala imela za posledico težko obdavčenje dohodkov iz izdelave orožja. Johnson je v svojem govoru pristavil: Zelim dati v vednost tistim, ki se bo-

ji, da bi embargo prinesel ogromne dobičke tovarnarjem streliva, da bo to vsekakor preprečilo pretirane dobičke v vojni industriji. Na koncu je Johnson dejal: Za primer, da sedanji zakon o nevtralnosti, ki ni nepristranski, ne bo spremenjen, je gotovo, da bodo USA v najkrajšem času potegnjene v vojno.

GRČIJA JE PRIPRAVLJENA

ATENE, 30. okt. Grški kralj Jurij je v svojem včerajšnjem govoru izjavil, da bo grški narod branil svoje morje, zrak in kopno. Letalstvo je dobilo nad 150 milijonov din javnih darov.

UKREPI V OSTMARKI

PARIZ, 30. okt. Nevtralni poročevalci vedo povedati, da je bilo izdanih v vojašnicah na Dunaju, v Gradcu in v Celovcu več strogih ukrepov. V teh vojašnicah so koncentrirane čete, ki so se bojevale na Poljskem.

Finska delegacija se vrne jutri v Moskvo

Posvetovanja v Helsinkih se še vedno nadaljujejo — Sporočilo prezidenta Roosevelta prezidentu Finske — Nova verzija o sovjetskih zahtevah in kompenzacijah

HELSINKI, 30. okt. Včeraj popoldne se je finska vlada še vedno posvetovala z voditelji posameznih političnih strank o sovjetskih zahtevah. Ob 17. uri je vlada proučila instrukcije, ki jih je pripravil zunanji minister Erkkö za finsko delegacijo, ki se ponovno vrne v Moskvo in katero bo zopet vodil poslanik Paasikivi. Dejstvo, da se finska vlada še vedno posvetuje, dokazuje, da je razlika med finskim in sovjetskim stališčem še vedno precejšnja. Zaradi tega ni verjetno, da bi bile sovjetske zahteve uradno objavljene pred sporazumom med sovjetsko vlado in finsko delegacijo. Kot najverjetnejši dan ponovnega odhoda finske delegacije v Moskvo se omenja

torek zvečer. Nekateri menijo, da bi utegnili pogajanja trajati še dolgo.

HELSINKI, 30. okt. Kakor se zatrjuje, je poslal prezident Roosevelt prezidentu Finske sporočilo, naj bi ga takoj obvestil, ako bi nastala iz pogajanj s sovjetsko Rusijo kaka nevarnost za prelom, ker so Zedinjene države znova pripravljene zavzeti se za svobodo in neodvisnost Finske v Moskvi. Ta vest se je razširila tudi po mestu in deželi in povzročila novo zaupanje v ugoden potek in zaključek pogajanj. Finska delegacija pod vodstvom poslanika Paasikivija bo odpotovala v Moskvo jutri zvečer in se zato pričakuje, da se bodo pogajanja v Moskvi obnovila šele v četrtek. O sta-

nju pogajanj krožijo najrazličnejše vesti, katerih uradno ni mogoče preveriti. V splošnem se pa zatrjuje, da sovjetska Rusija ne zahteva več Alandskih otokov, ampak se bo zadovoljila s tem, da ostanejo neutrjni, pač pa vztraja baje še vedno pri tem, da ji Finska izroči kot pomorska in letalska oporišča otoke Hogland, Seiskar in Tytersary. Finska je baje pripravljena ugoditi tej sovjetski želji, zlasti še, ker ji ponuja sovjetska Rusija manjšo korekturo vzhodne meje v sovjetski Kareliji.

HELSINKI, 30. okt. Vlada je po dnevnom posvetovanju s šefi strank sprejela ruske pogoje.

Ugibanja o pripravljajoči se nemški ofenzivi

Strokovnjaki ne verujejo v nemški vpad v Holandijo, Belgijo in Svico — Možnosti direktnega napada na Anglijo — Po italijanskih vesteh razpolapajo Nemci z 220 divizijami — V čem naj bi bila presenečenja?

LONDON, 30. okt. Dasi ni na fronti nobenih posebnih dogodkov in se napovedana nemška ofenziva še vedno ni pričela, se tu — kakor tudi drugod — še vedno obsežno razpravlja o nemških ofenzivnih načrtih. Nemško zbiranje čet je v glavnem sicer že končano, vendar se na posameznih mestih še vedno nadaljuje. Mnenja o tem, kje bodo Nemci pričeli glavni napad, so zelo deljena. Večinoma dvomijo vsi strokovnjaki, tako v Londonu kakor tudi v Parizu in nevtralnih državah, da bi Nemci vpadli v Holandijo, Belgijo in Svico. Holanci bi svoje obmejne pokrajine v tem primeru potopili pod vodo, Belgija ima na meji močne utrdbe, pa tudi Svica je že pripravljena na uspešno obrambo, in njen gorati teren bi v sedanjem zimskem času nudil tudi toliko ovir, da naglo napredovanje ne bi bilo mogoče in bi imele francoske čete zato dovolj časa, da priskočijo Švici na pomoč. Mimo tega bi nemški vpad v te nevtralne države povzročil Nemcem veliko moralne škode in spravljal na stran njihovih nasprotnikov tudi še mnoge narode, ki so doslej nevtralni. Po vsem tem je še najverjetneje, da bodo Nemci poizkusili srečo v Posariju. Toda francoska in an-

gleška vojska je povsod dobro pripravljena, da napad odbije.

Prav tako se tu mnogo razpravlja o možnosti nemškega direktnega napada na Anglijo. Verjetno je, da se Nemci ukvarjajo z načrtom, vreči v Anglijo svoje čete z letali, iz katerih bi se spustili s padali. Pri tem se omenja, da so Rusi pred dvema letoma napravili tak poizkus pri Kijevu v Ukrajini, kjer so postavili z letali na improvizirano bojišče celo brigado vojaštva z avtomatičnim orožjem in strelivom, vendar se je izkazalo, da je bilo treba več ur, preden se je tako na tla spuščeno vojaštvo zbralo in uredilo za eventualno akcijo. Pač pa je tudi verjetno, da bodo skušali Nemci z velikim številom letal napasti in uničiti angleške ladjedelnice, tovarne

za letala, orožje in strelivo. Toda tudi na to je Anglija dobro pripravljena s protiletalsko obrambo in zaščitnim letalskim brodom.

RIM, 30. okt. Po pisanju italijanskih listov razpolaga Nemčija sedaj z 200 divizijami vojske. Po poročilih iz Londona in Pariza se tam vedno bolj utrjuje prepričanje, da pripravlja Nemčija za svojo ofenzivo res neka presenečenja, ki bi mogla biti v tem, da bi se uporabili kakšni novi ogromni tanki ali doslej še neznan eksploziv. Tako presenečenja niso popolnoma izključena, kakor tudi ni nemogoča kakšna nova taktična ali strateška operacija, ki bi utegnula resno poostri položaj. Toda pri vsem tem se je še vedno treba zanašati na moralno silo, duh in disciplino vojske.

Moč zavezniškega letalstva

LONDON, 30. okt. Po poročilih tukajšnjih listov bosta Anglija in Francija razpolagali čez nekaj mesecev s trikrat večjim številom bojnih letal kakor Nemčija. Dosedanji spopadi v zraku so pokazali, da je francosko in angleško letalstvo boljše kakor nemško. Od začet-

ka vojne je izvršila francoska aviacija 250 dnevni in 74 nočnih poletov. V tovarnah za izdelovanje letal je sedaj zaposlenih 300.000 delavcev in kapaciteta je petkrat večja, kakor je bila pred začetkom vojne.

Začetek osemnajstega leta fašizma

RIM, 30. okt. Ob priliki fašističnih proslav je dejal Mussolini z Balkona Beneške palače ogromni množici, ki se je zgrnila tja po proslavi na Foro dell'Impero: »Vedno bolj slavna obletnica revolucije črnih srca nas je našla vse, od Alp do Indijskega oceana, združene, močne in odločne kakor še nikoli. Sedaj, kakor v časih zmage, ne terja fašizem zase nobenega drugega privilegija, kakor enega samega: Ustvarjati in korakati v vsakem primeru z narodom za narod!

RIM, 30. okt. Vsa Italija je včeraj na najslavesnejši način proslavila obletnico fašističnega pohoda na Rim pred 17 leti. V palači Venezia je Mussolini razdelil nagrade omladinem, moškim in ženskam, ki so se odlikovali na kulturnem,

umetniškem in sportnem področju, kakor tudi tistim, ki so si stekli zasluge v predvojaški vzgoji. Obrnjen k mladini je duce rekel: Mladenci, dekleta! Zapo-ved za osemnajsto leto fašistične vladavine se glas: »Vse več in vse bolje.« Mladina je sprejela te ducejeve besede z velikim navdušenjem.

RIM, 30. okt. Stefani, iz Berlina, Londona, Pariza in prestolnic vseh drugih evropskih in ameriških držav, z Daljnega vzhoda in vsega ostalega sveta poročajo, da so se Italijani povodom včerajšnjih svečanosti povsod zbrali okoli svojih diplomatskih zastopnikov in navdušeno proslavili začetek osemnajstega leta fašizma. Povsod so bili govori, ki so izražali zahvalo duceju.

Nemci o trgovinski vojni

BERLIN, 30. okt. DNB. »Völkischer Beobachter« se ukvarja s poročilom londonskega lista »Observer« o strelskih vajah nekega velikega angleškega potniškega parnika. Iz tega poročila se jasno vidi, da Angleži sistematično vadijo svoje potniške ladje za napade na podmornice. Toda z oboroževanjem potniških ladij spravljajo Angleži v nevarnost tudi potnike, ki se jih poslužujejo. Jasno je, da se morajo tudi podmornice v trgovinski vojni ravnati po agresivnih

namerah teh potniških ladij. Nemške podmornice so imele že večkrat opravka s takimi »pastmi za podmornice«, kakor jih predstavljajo omenjene ladje. Te angleške metode v trgovinski vojni samoumevno ne morejo ostati brez reakcije z nemške strani in se bodo storili primerni protikrepi. Na koncu pravi list, če Angleži ne bodo spoštovali mednarodnih pravil, bo pomenilo to neizogibno posrutev trgovinske vojne, za katero bodo oni tudi nosili odgovornost.

Nova slovaška vlada

BRATISLAVA, 30. okt. Nova slovaška vlada je prevzela svoje posle. Se-stavljena je sledeče: ministrski predsednik prof. Adalbert Tuka, zunanji in notranji minister dr. Durčanský, vojni minister general Čatloš, finančni minister dr. Pružinsky, gospodarski minister Gejza Medrický, prometni minister Julij Stano, pravosodni minister Gejza Fric. Dosedanje propagandno ministrstvo se bo spremenilo v poseben oddelek, ki ga bo vodil državni podtajnik.

PAPEŽEV GOVOR ŠKOFOM

VATIKAN, 30. okt. Papež je ponovno obsodil režime, ki preganjajo cerkev in religijo. Govoril je na konferenci škofov.

BERLIN, 30. okt. Papeževe enciklike v berlinskih katoliških cerkvah niso čitali.

VOJAŠKI VPOKLICI NA ŠVEDSKEM

STOCKHOLM, 30. okt. DNB. Letniki 1930 do 1930 so deloma poklicani pod orožje za 42 dni. Kakor se izve, pa bo isto toliko število doslej mobiliziranih vojakov izpuščenih domov.

SMETANJIN NA POTI V TOKIO

TOKIO, 30. okt. Agencija Domei poroča iz Mukdena, da je novi ruski veleposlanik Konstantin Smetanjin na poti iz Moskve v Tokio prispel včeraj v Mandžulij. Smetanjin, ki potuje s svojo družino in v spremstvu novega ruskega konzula v Soeulu in novega svetnika ruskega veleposlaništva v Tokiu, se je kratek čas odpočil v ruskem konzulatu v Mandžuliju, nato pa nadaljeval potovanje.

TOKIO, 30. okt. Havas. Novi ruski veleposlanik Smetanjin je včeraj izjavil časnikarjem, da si bo prizadeval razvijati prijateljske vezi med Rusijo in Japonsko. Na neka vprašanja, zadevajoča odprte probleme med obema državama, pa je Smetanjin odklonil odgovor.

ANGLEŠKA VOJSKA JE NAJBOLJE PRESKRBLJENA

PARIZ, 30. okt. Poveljnik oskrbe angleške vojske z živem je dejal, da je angleška vojska najbolje preskrbljena vojska na svetu. Vojaki imajo vsega dovolj. Vsak dan je potrebnih 650 ton benecina ter avtomobilskih kolon v dolžini čez 50 km, da se ves živež spravi na fronto. Oskrba je dobro organizirana.

Nemška letala nad Orkneyskimi otoki

LONDON, 30. okt. V soboto so se pojavila nemška bojna letala po daljšem presledku zopet nad Anglijo, in sicer nad Orkneyskimi otoki. V akcijo je stopilo takoj obrambno topništvo in nad nemška letala so bili poslani angleški avioni. Nemška letala, ki pa so bila le izvidniška, so se umaknila, ne da bi se spustila v boj.

Kitajci ubili zopet dva japanofila

ŠANGHAI, 30. okt. Tass. Včeraj sta bila na tleh francoske koncesije v Šanghaju ubita od neznanih ljudi profesor mednarodnega prava univerze v Fatang-Vang-Fuing in svetovalec župana šanghajške občine Li-Cing-Pao. V časnikarskih krogih opozarjajo, da je profesor Vang-Fuing aktivno sodeloval pri listu Vang-Cing-Veja »Duniančipač«.

INSPEKCIJE NA BOJIŠČU

PARIZ, 30. okt. Windsorski vojvoda je inspiciral angleške čete v Maginotovi črti. Daladier je bil preko nedelje v Alžaciji pri četah.

POTOPLJEN NADALJNJI NORVEŠKI PARNIK

OSLO, 30. okt. Neki norveški parnik je bil v Severnem morju potopljen. Posadko 30 mož so rešili.

ČEŠKI 28. OKTOBER

PRAGA, 30. okt. Središče mesta je bilo včeraj, na dan, ki je bil prej državnim praznikom, močno zastraženo po policiji in članih napadalnih oddelkov. Prepovedana je bila nošnja češke trobojnice v gumbnicah. Zaradi proslave češkega narodnega praznika so bile zasedene vse glavne ulice. Tramvaj ni vozil. Kavarne, restavracije in drugi lokali so morali biti zaprti ob 10. uri zvečer. Uradno poročilo pravi, da je bila zadržanih 15 Čechov, ki so v petek in soboto demonstrirali.

LITVANSKI V VILNI

VILNA, 30. okt. Litvanska zastava se sedaj vije nad Vilno. Ruske čete so se umaknile v poseben del mesta.

KNEZ ALBRECHT UMRL

BERLIN, 30. okt. Umrli je knez Albrecht Württemberski, znani poveljnik nemških čet v svetovni vojni. Star je bil 74 let.

Borza. Curih, 30. okt. Devize. Pariz 10.10, London 17.82½, Newyork 446, Bruselj 74.15, Milano 22.50, Amsterdam 236.80, Berlin 178.50, Stockholm 106.25, Oslo 101.30, Kopenhagen 86.10, Buenos Aires 105½.

Mariborska napoved. Pretežno oblačno vreme. Toplota se ne bo mnogo spremenila. Včeraj je bila najvišja toplota 8.8. danes najnižja 4. opoldne 7.2.

Domači zapiski

Minister dr. Budisavljević o misiji Jugoslavije

Veliko zborovanje SDS v Beogradu o demokracijo in popolno enakopravnost v državi

Konferenca SDS, ki je bila v nedeljo v Beogradu, se je morala zaradi velike udeležbe pretvoriti v živahen razgovor. Otvoril ga je predsednik krajevne organizacije Boža Radivojević. Po kratkih zasnovanih govorih dr. Rajka Gijerovića, Živojina Vorkapića, Iva Dimića, Savelja Selenića se je oglašal Pribičević, odvetnik dr. Pribičevića, je šibal politiko prejšnjih režimov. Na njegovim govorom je prišel, živahno pozdravljen, minister dr. Srgjan Budisavljević in — prekinjen večkrat z burkasto odobravanjem — dejal: »Na svojem današnjem položaju hočem ostati zvest velikemu vodji Svetozarju Pribičeviću in njegovemu bratu Adamu. V naših Srbov, Hrvatov in Slovencev ostajam na principu narodnega samostojanja, polne demokracije in enakosti vseh treh, prepričan, da bodo zadovoljni srbski, hrvatski in slovenski narod lahko v skupni naši hiši, v državi, ki povezuje Jugoslavijo postane ena in da samo na tej osnovi lahko država izvrši svojo misijo kulturne, socialne in politične svobode na Balkanu. Najvažnejših točk programa Samostojne demokratske stranke pa je, da dobi vsak delaven človek v državi svoj kruh, da se izvedejo moja načela, t. j. volja, svidenje na javnem zborovanju v Beogradu!« Besedam ministra je sledilo dolgotrajno odobravanje in ob odhodu bil dr. Budisavljević, ki je moral na to ko nujno slovesnost, predmet splošnega pozdravljanja.

Minister dr. Laza Marković o svobodnih volitvah v skupščini

V Novem Sadu je bila v nedeljo konferenca delegatov Narodne radikalne stranke iz Vojvodine in Srema, ki sta se udeležila mnogo odličnih govornikov. Minister pravde dr. Marković je med drugim dejal: »Odkrito vam rečem, da bodo prihodnje volitve popolnoma svobodne. Na teh volitvah bo reševalo o usodi naše države. Če bo sporazum, ki smo ga sklenili z bratstvom, bo moral biti v novi skupščini, da bomo bren. Naš politični program je, da bomo narod svobodni. Vstopil sem v volitve, da se izvedejo moja načela, t. j. volja, zakon na temelju proporcionalnih volitev. Sporazum s Hrvati je, zapri vrata vsakršnim računom od zunaj države. Prišel je Hrvat v Beograd, prišel je Srbe, Hrvat in Slovenec.«

Ena linija skozi dva decenija

Pod tem naslovom piše »Nova Rada« k zborovanju SDS v Zagrebu in dodaja: »Resolucija SDS je nenavadno jasna, no pokazala bilanco 20-letnega življenja naše države. Dve centrifugalni tendenci, hegemonizem in separatizem sta se spopadli in iskali kompromisa. Izhoda nista našli, ta je samo v demokraciji, ki spoštuje svobodo človeka in naroda. Svetozar Pribičević je menil prvih deset let, da je treba pohiteti z unitarizmom, da je treba dinjevanjem na temelju unitarizma, kušnje so ga poučile, da je v hegemonizmišni tendenci večja ovira združevanja. In to tembolj, ker se je ta hegemonizem posluževala le ozkega družbenega sloja, ki je vladal nad vso državo. S Svetozarom Pribičevićem in Radićem med vo pot do svoje smrti. Sporazum med njima je bila izhodna točka, brez katere bi ne bilo današnjega sporazuma. Košna sreča bi bila, če bi l. 1927. tudi ostala srbske stranke privzele temelje KDK. Ne smemo pozabiti, da je KDK nastala šele tedaj, ko so druge stranke predlagale Pribičevićev in Radićev predlog stvarjanje velikega demokratskega bloka pod vodstvom Davidovića. Resolucija SDS beleži skozi dva decenija vedno isto misijo, borbo za stvarjanje države, sposobne za samostojno življenje. Ne za državo, ki bi kakor Moloh požirala svoje decu, nego za državo, svobodno in napredno hišo, za one, ki so danes socialno najbolj zanemarjeni. In ta misija ostane tudi nadalje!«

Prvovrstne bukove in hrastove

PARKETE

dobavlja po najugodnejših pogojih

REMEC-Co.
KAMNIK

Novice

Zločinska roka požiga po Ptujem polju

Trije požari v eni noči na Hajdini pri Ptuj — Četr milijona din škode — Letos je bilo na Hajdini že 15 požarov

Danes po polnoči so izbruhli na Hajdini pri Ptuj trije veliki požari, ki so popeli tri kmetijske domačije. Vse okolnosti kažejo, da gre za zločinca, ki sistematično požiga po Hajdini kmetijske domačije. Pri vseh treh požarih je začelo goreti najprej gospodarsko poslopje. Okrog polnoči je začelo goreti pri posestniku Jakobu Cafuti na Sp. Hajdini. Na kraj požara je kmalu prihitela do-

mača gasilska četa in ptujski gasilci z motorikami. Komaj so ptujski gasilci odšli, so objeli plameni dom Franca Sitarja, nekaj hiš vstran od Cafutove domačije. Domači gasilci še niso pogasili ognja na Sitarjevem poslopju, že so na Hajdini objeli goreči zublji gospodarsko poslopje posestnika Franca Megličarja. Izmučeni hajdinski gasilci so morali takoj tja.

V vseh treh primerih so le malo rešili. Trem posestnikom je uničeno orodje, ves živež in krma. Skupna škoda znaša četr milijona din, ki je le deloma krita z zavarovalnino. Nobenega dvoma ni, da gre v vseh treh primerih za zločinca. Letos je bilo na Hajdini že 15 požarov. Prebivalstvo je upravičeno vznemirjeno ter s strahom pričakuje, kaj še vse pride.

Sneg na gorah, v dolini poplava

V noči na soboto je okoliške poljske hribe pobelil prvi sneg. V rani zori naslednjega dne smo se znašli v vodi. Po petkovem jasnem jutru se je zvečer vtil dež, lilo je vso noč kakor iz škafa. Zjutraj so bile njive in travniki pod vodo. Iz strug so stopili breznica in drugi potoki na nekaterih mestih tudi Dravinja, tako da je bila na dolini podobna jezeru. Voda je

uničila precej ozimne, korenja in repe. Ponekod je narasla voda prestopila prehode cest ter zavrla promet. Mnogo šolarjev je v soboto zaradi vode ostalo doma. Voda ogroža tudi električno centralo, v soboto zjutraj je bil tok prekinjen. Ker se povodenj v naši dolini ob vsakem že manjšem deževju ponavlja, je treba struge potokov čimprej urediti.

Danes prilagamo »VEČERNIKU« poizvede. Naročnike prosimo za nakazilo naročnine za november. Zaostankarji naj tudi poravnajo naročnino, ker sicer izgubimo pravico do neugodnega zavarovanja za leto 1940. Naročnikov za din 10.000.—. Izplačila zavarovalnice je odvisno tudi od tega, če imel naročnik, ki se je ponekod, vsaj 14 dni pred nezgodo naročnino v redno poravnano.

UPRAVA »VEČERNIKA«

SKRB ZA BODOČNOST

Varčevanje je v današnjih negotovih časih pač bolj potrebno kakor kdaj prej. Kdor torej količkaj more, naj prispeva na vse nepredvidene slučaje. Prihodno zbira prihranke, ki bodo pomagali ali vsaj olajšali vsej rodbini težke čase. Za letošnji Mednarodni praznik varčevanja dne 31. oktobra je izdala Zveza jugoslovanskih mladilnic v Sloveniji brošuro »Skrb za bodočnost«, ki nazorno prikazuje namene varčevanja na eni, pa tudi nevarnosti skrivanja denarja doma na drugi strani. Priporočljiva je knjižica posebno za deco.

PRODAJNA CENTRALA ZA KVAS

Po odredbi ministrskega sveta morajo najkasneje do srede novembra pooblaščenec proizvajalci kvasa ustanoviti v Beogradu »Prodajno centralo«, ki bo v bodočnosti edina vodila celokupni promet s prodajo kvasa v državi in izvoz v tujino. Če prizadeti proizvajalci stvari s seboj ne bodo uredili, bo zadevo uredil finančni minister sam. Skupni temeljni kontingent kvasa v eni proizvodni dobi znaša za vso državo 2.000.000 kg. Od tega odpade na tovarno kvasa v Ljubljani 234.500 kg, na podjetje »Kvas« v Ljubljani 172.000 kg, Vojnovič v Ljubljani in Kanc v Mengšu po 100.000 kg, Križ v Celju 30.000 kg in Boh v Ljubljani 1500 kg. Proizvajalec kvasa ne sme svoje deleže odstopiti ali pa dati v zakup. Vse prodaje centrale nadzoruje finančni minister, ki tudi določa po svojih predpisih enotne cene za vso državo.

EPIDEMIJA VODENIH KOZ

V hriškem šolskem okolišu se je razširila epidemija tako zvanih vodenih koz. Za to nalezljivo boleznijo je obolelo zelo mnogo otrok. Na koži se spuste vodeni mehurčki. Bolezen sicer ni nevarna in čim prej odstopijo težke posledice. V primeru pretežke nastopijo posledice. Zaradi vodenih koz je obolelim otrokom prepovedana vstop v šolo.

o. Na občnem zboru Prosvetne zveze v Ljubljani je bil izvoljen za predsednika univ. prof. dr. Franc Ks. Lukman. V PZ je vključenih 256 društev iz ljubljanskega okoliša. Razpravljali so tudi o novi radijski postaji v Mariboru, ki jo bodo v določenem roku dogradili.

o. Razstava bolgarske knjige v Ljubljani je podaljšana do torka. Za razstavo je izredno veliko zanimanje. Po razstavi bodo ostale razstavljene knjige večinoma v Ljubljani. Prav tako pa je bil dobro obiskan v mali dvorani Filharmonije koncert profesorice sofijske Glasbene akademije, pianistke gđe Ženi Kovačeve.

o. Novi vozni red, ki je stopil te dni v veljavo, je na progi Sljv. Bistrica postaja—Slov. Bistrica mesto zelo neroden. Potniki morajo čakati na zvezo iz postaje v mesto tudi nad eno uro, kar je neprijetno posebno za one, ki imajo tamkaj nujne opravke.

o. O večji zaposlitvi moškega osebja razmotirajo v Beogradu in pripravljajo zadevni zakonski osnutek. Žensko osebje naj se polagoma vrne družini.

o. Za izboljšanje gospodarskih poslopij in naprav bo država podeljevala podpore kmetiskim gospodarjem. Vračala se bo trošarina za cement onim, ki bodo dokazali, koliko cementa so porabili za izboljšanje svojih gospodarskih poslopij. Izdelana je že zadevna uredba.

o. Kap na nogometni tekmi je zadela včeraj v Ljubljani gledalca Riharda Goldvalda, tekstilnega mojstra iz Jarš pri Domžalah. Reševalci so moža prepeljali v bolnišnico.

o. Zadnje deževje je poplavo njive in travnike v okolici Pragerskega. Posestnikom so poplave v škodo, saj jih je mnogo, ki se niso spravili zadnjih poljskih pridelkov.

Celje

c. Proslava Jadranskega dne je bila v Celju v soboto zvečer s svečano akademijo, ki so jo priredili krajevni odbor in podmladki Jadranske straže v Mestnem gledališču. Sodelovali so pri akademiji vse

celjske šole in vojaška godba. Spored akademije je bil pester in vseskozi lepo izveden. Gledališče je bilo dobro zasedeno. Neprijetno pa je, ko človek vidi, da obiskujejo nacionalne in kulturne prireditve v Celju danes samo še ljudje iz uradniških in delavskih slojev, izjemši nekaj častnih izjem, vse druge dobro sitirane, ki bi v prvi vrsti imeli dolžnost, take prireditve podpirati, pa dosledno pogrešamo.

c. Nova avtobusna zveza Celja s Savinjsko dolino. Zaradi ukinitve večernega vlaka v Savinjsko dolino uvaja »Avtobus mesta Celja« na progi Celje—Mozirje novo vožnjo in sicer z odhodom iz Celja ob 20.45 in prihodom v Mozirje ob 21.56 ter s povratkom naslednje jutro ob 6.19 iz Mozirja in prihodom v Celje ob 7.30. Avtobus obratuje vsak dan ter velja za najiste vozne cene in returke kot pri dose-danjih vožnjah, ki ostanejo neizpremenjene.

Pred revizijo uradniških plač

Vlada razpravlja o zbolšanju materialnega stanja državnih uradnikov. Vprašanje bo rešeno zuredbo, ki bo na nov način regulirala položaje uradnikov po njihovih kvalifikacijah in sposobnostih. Vlada se je pri tej priliki odločila, da bo zmanjšala število ženskega osebja v državnih ustanovah. Z redukcijo ženskega osebja naj bi se pridobil finančni efekt, ki bi se uporabil za povišanje uradniških plač. Tako naj bi postali uradniki materialno neodvisni. Kakor poročajo iz Beograda, je dosežena v vladi v tem pogledu popolna soglasnost in finančni minister bo izdelal projekt uredbe o izpremembi in dopolnitvi uradniškega zakona.

„Večernikova“ senzacija

lahko imenujemo naš novi roman, ki ga bomo pričeli objavljati prihodnji teden pod naslovom

RAMAS IN JORA

Roman je originalno delo našega znanega pisatelja utopičnih povesti Marija Skalana, katerega dela so vzbujala že večkrat splošno pozornost.

Roman »RAMAS IN JORA« prejšnje še prekaša, ker opisuje življenje in boje zadnjih ljudi na zemlji, ki so se rešili pred splošno pogubo v skrivnostni Rayanipur na Himalaji. Glavna junaka romana, Ramas in Jora, sta zaključek človeštva na zemlji, kakor sta bila Adam in Eva njegova začetnika. Roman je napisan napeto, da boste le težko pričakovali nadaljevanje.

Pričetek objavljanja romana »RAMAS IN JORA« je najboljša priložnost, da si naroče »Večernik« tudi še vsi tisti, ki nanj še niso naročili!

Razburjanje zaradi novega voznega reda

Velike neprilike za šolsko mladino in dostavo pošte na Murskem polju

Na progi Ljutomer—Gornja Radgona je po starem voznem redu vozilo osem parov vlakov, a z novim vozijo samo štirje pari. Ostal pa je nočni vlak, ki je popolnoma brez pomena, ker se ponoči, razen redkih izjem, nihče ne vozi.

Največje razburjenje je vzbudilo dejstvo, da je ukinjen vlak, ki je vozil iz Ljutomera ob 8.15 pošto. Pošta je na ta način do 9. ure prišla že v Gornjo Radgono. Že isto dopoldne so dobivali pošto tudi kraji, ki ne leže ob železnici, a vendar vozijo pošto od ene izmed postaj na tej progi. Ti kraji so: Veržej, Sv. Jurij ob Ščavnici, Kapela, Negova, Ivanjci, Apače in drugi. Ker je ta vlak ukinjen in vozi naslednji iz Ljutomera

komaj ob 15.48, bo prišla pošta komaj s popoldanskim vlakom, oni kraji pa, ki ne ležijo ob železnici, pa jo bodo dobili šele prihodnji dan.

Ker dopoldne ne bo vozil v nobeno smer noben vlak, bo posebno težko za ljudi, ki bodo imeli razne opravke v uradih bodisi v Ljutomeru, bodisi v Gornji Radgoni. Peljati se bodo morali že z jutranjima vlakoma, ki odhajata iz Ljutomera ob 6.18, iz Radgone pa že ob 5.33 in ves čas do otvoritve uradov bodo morali pozimi prezebovati v mestu in se bodo lahko vrnili domov šele pozno popoldne.

Dijaki so imeli doslej zjutraj lepo zvezo z vlakom, ki odhaja iz Radgone ob

c. Avtobusi bodo tudi letos vozili izpred kolodvora na obe celjski pokopališči od 31. oktobra do vključno 2. nov.

c. Cvetja za grobove je letos na celjskem trgu zelo malo. Zgodnji letošnji jesenski mraz ga je mnogo uničil in zavril razcvetenje krizantem. Krizanteme se prodajajo do 8 in 10 din za komad.

c. Občni zbor Sokola-matice bo danes zvečer ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma. Radi sestave kandidatne liste bo istotam eno uro prej članski sestanek.

c. Stanovalci Oblakove ulice prosijo mestno upravo, da bi v tej slabo razsvetljeni ulici namestila še par svetilk. V skoraj en kilometer dolgi ulici, svetijo samo tri svetilke in je razsvetljava nezadostna.

c. Prebivalstvo se opozarja, da se iz varnostnih razlogov ne približuje vojaškim objektom, ker imajo straže strog nalog glede čuvanja istih.

c. Umrli je v Razlagovi ulici 5. 81 letna vdova po železničarju Antonija Deniša.

c. Nesrečen padeč. 46 letni kovaški pomočnik Ivan Krašovic iz Braslovca je doma padel tako nesrečno, da si je zlomil rebra na levi strani prsnega koša.

c. Kolo je bilo ukradeno izpred trgovine Matilde Sešlar na Sp. Hudinji, last Franca Sešlarja iz Trbovelj. Kolo je znamke »Oxford« in nosi evid. številko 89302. Vredno je 600 din.

c. Napad. 35 letnega posestnikovega sina Franca Meniha iz Smartna ob Paki, so napadli trije moški iz tamkajšnje okolice. Poškodovali so ga težko po glavi in vratu.

Ptuj

p. Včeraj so bile božje njive polne obiskovalcev. Popravljali so grobove, polgali cvetje in prižigali sveče. Mnogo je še zapuščenih grobov. Morda se bo tudi teh še kdo spomnil.

p. Lufkovni odsek sokolskega društva v Ptuj bo imel v kratkem v sokolski prosvetni dvorani v »Mladiki« predstavo o »Jurčku na Atlantskem oceanu« ali »Čarobna skrinjica«.

Maribor

Spomenu žrtvam trdega dela

Na včerajšjo sončno nedeljo je bilo v Rušah odkritje spomenika žrtvam dela, onim, ki so morali zapustiti svet sredi dela, sredi svojih najlepših življenjskih moči. Na enoličnem ruškem pokopališču pod obronki Pohorja leži že šest žrtev dela! Hinko Ditmajer, Ivan Strnad, Leopold Robič, Anton Kramer, Anton Šerk in Miha Repolusk. Na grobovih prvih treh je bil odkrit spomenik, delo mladega slikarja in kiparja, domačina Lojzeta Šušmelja.

Otvoritveni svečanosti je prisostvovalo nad 1000 ljudi, po večini domačinov, mnogo pa jih je prišlo tudi iz Ma-

ribora. Kot prva je zaigrala žalostinka Železničarska godba pod dirigentstvom kapelnika g. Schönherria, nato pa je zapela mariborska »Grafika« pod vodstvom g. Živka ruškim delavcem posvečeno Potrčevo pesem »Sinoči me je dekle vprašalo«. G. Friček Janko se je zahvalil vsem, ki so pripomogli do postavitve umetniško izdelanega nagrobnika, predvsem ravnateljstvu tovarne, kjer so pokojni delavci delali, prav tako pa tudi delavstvu, ki je zbralo denar za soho. Za njim je govoril predsednik ruške podružnice delavske strokovne organizacije g. Anton Stanek, ki se je prav

tako spomnil žrtev dela, predvsem pa svoječasnega predsednika strokovne organizacije Ditmajerja, na kar je odgrnil črno zaveso in s tem spomenik odkril.

Za njim je govoril g. Eržen, zastopnik medkrajevne strokovne komisije g. Lojze Horvat pa je položil pred spomenik venec. Govoril je še g. Leo Novak, ki je apeliral na grobu žrtev dela na delavsko skupnost. Železničarska godba pa je še zaigrala žalostinko, s čimer je bila otvoritev končana. Nagrobna soha predstavlja delavca, ki gleda z nemim in trpečim izrazom obličja na grobove.

ZIVAHNO VRVENJE NA POKOPALIŠČIH

Včerajšnja nedelja je bila zlasti na mariborskih pokopališčih zelo živahna. Mestni avtobusi so prepeljali na Pobrežje stotine ljudi, ki so obiskali grobove svojcev in jih urejali. Od jutra do mraka je bilo na pobreških pokopališčih pravo vrvenje. Meščani

Tudi močnejše dame imajo najbogatejšo izhuro zimskih plaščev

„Konfekcija Greta“

so nosili na grobove cvetje in zelenje ter krasili zadnja domovanja svojih pokojnih. Na Glavnem trgu so kakor vsako leto prodajali krizanteme, vence in sveče. Kapčija je bila prav dobra in proti večeru so prodajalci že vse prodali.

LEKARNA NA TEZNEM

Že večkrat smo pisali, da bi bila na Teznem poleg zdravniške lekarni nujno potrebna. To so uvideli tudi lekarnarji sami, ki so se pričeli zanimati za ustanovitev lekarne. Nek lekarnar iz Konjice je pri pobreški občini spraševal za primeren lokal na Teznem, kjer bi rad odprl lekarno. Občina je seveda to namero pozdravila in svetovala, da si lekarnar najame lokale v novi Flisovi stavbi na Ptujski cesti poleg železniške postaje. Toda omenjeni lekarnar je najbrže svojo prvotno namero opustil. Zato se je ponudil nek lekarnar iz Maribora, ki bo menda že v kratkem otvoril lekarno na Teznem.

TAJINSTVEN POŽAR V STUDENCIH

V soboto zvečer je gorelo v hiši železniških upokojencev Vinka Babiča in Tomaža Goloba na dveh krajih. Plamen je švignil iz podstrešja in iz kleti. Na pomoč so prihiteli gasilci, ki so preprečili katastrofo. V kleti so našli tekstilnega delavca Viljama G., ki se je šele nedavno vrnil iz Nemčije. Priznal je, da je zažgal na podstrešju zaboj s papirjem, v kleti pa kup drv. Zakaj je zanetil požar, ni hotel povedati. Požigalca so prijeli.

150 NOVIH PRODAJNIH MIZ NA ŽIVILSKEM TRGU

Na mariborskem živilskem trgu so doslej prodajalke uporabljale že precej obrabljene in neprimadne prodajalne mize, s katerih se ob deževnem vremenu voda ni mogla odtekat. Seveda je bilo to za živila in zelenjavo, ki so jo prodajali na trgu, zelo slabo. Zato je mestno tržno nadzorstvo doseglo, da je občina nabavila za tržne prodajalce 150 novih prodajnih miz, ki so sestavljene iz ozkih deščic, tako da bo voda lahko odtekala. Danes so postavili v Stroomayerjevi ulici 100 novih miz, v prihodnjih dneh pa bodo postavili še 50.

MLADINA SE POTEPA PO MARIBORU

Policijski organi naletijo dnevno na mlade dečke in tudi deklice, ki se potepajo po Mariboru. Mladi potepuhi so z dežele. Pobegnili so od doma, vzeli staršem nekaj denarja in nato odšli na robinzoniado v mesto. Tako je policija v soboto in nedeljo prišla več mladencev v starosti od 12 do 16 let. Med njimi je tudi nekaj brezdomcev, ki so jih oddali v Mestni mladinski dom.

m. 60 letnico rojstva je obhajal v soboto g. Ferdo Leskovar, prokurist Ljudske samopomoči, v krogu svojih prijateljev.

m. Poročila sta se v frančiškanski cerkvi g. Jože Kerenčič, diplomirani filozof od Sv. Bolfenka pri Središču in gđ. Marija Hosnarjeva, učiteljica pri Sv. Bolfenku pri Središču.

m. Umrl je g. Andrej Janžekovič, 82 letni veleposesnik v Košakih pri Mariboru. Pokojni je oče bivšega narodnega poslanca g. Janžekoviča in soproge tukajšnjega zdravnika dr. Marina.

m. Mesnice bodo na praznik Vseh svetnikov zaprte, kakor javlja Združenje mesarjev in klobasničarjev.

m. Biljardni klub sklicuje za četrtek, 2. novembra, sejo v klubskem lokalu kavarne „Jadrani“ in poziva vse članstvo, da se prijavi k soudeležbi na klubskih prvenstvenih tekmah, ki se bodo začele 6. novembra.

Pletene in usniate rokavice

novodošle

„Konfekcija Greta“

m. Iz poštne službe. Za uradniška pripravnika na pošti Maribor I. sta postavljena Ljubo Remec in Alojz Cafuta.

m. Šoferja, ki je v Studencih do smrti povozil 13 letno dijakinjo Brigito Gajškovo, so izročili sodišču.

m. 3500 din je ukradel neznanec Jožef Fajsovi iz Pretežja pri Slovenski Bistrici. Denar je bil skrit v neki luknji v kleti pa ga je tat kljub temu iztaknil.

m. 690.000 kopalcev je obiskalo v 10 letih kopališče na Mariborskem otoku. Mestni avtobus je v desetih letih prepeljal na otok nad 120.000 kopalcev.

m. Brivnice bodo na praznik Vseh svetnikov zaprte, v torek pred Vsemi svetniki pa bodo odprte do 20. ure z opoldanskim počitkom. Združenje brivcev in lasničarjev.

m. Glasbena Matica Maribor. Redni letni občni zbor bo v ponedeljek, 6. nov., ob pol. 20. v društvenih prostorih.

m. Zveza gospodinj bo imela redne sestanke vsak prvi petek v mesecu ob 20 v „Vesni“. Na prihodnjem sestanku bo predavanje o konzerviranju in shranjevanju živil. Razpravljalo se bo tudi o kuharskih tečajih, katere namerava prirediti Zveza gospodinj. Vse naročnice do brega strokovnega lista „Gospodinja“ so članice Zveze in iskreno vabljene. Pa tudi druge so dobrodošle.

m. Napad na Koroški cesti. Tovarniško delavko Julijano Kresnikovo je na Koroški cesti napadel neki moški in jo s pestjo poškodoval po glavi.

m. Tatvina motorja. Gostilničarju Ivanu Purgaju z Glavnega trga je nekdo ukradel izpred spomenika na Glavnem trgu njegovo 8000 din vredno motorno kolo, ki je registrirano s številko 622.

m. V Nemčiji je ukradel kolo „Dürkopp“ Konrad C. iz Košakov in ga pripeljal v našo državo. Kolo so orožniki zaplenili, tatu pa zaprli.

m. Ni bilo nič hudega. Nedavno so se razširile govorice, da je postala vzgojiteljica Julijana Gašperjeva iz Maribora žrtev trgovine z belim blagom. Odsila je namreč v Sombor in se zaradi zaposlenosti dalje časa ni javila. Oče nam sporoča, da je njegova hčerka v Somboru v dobri službi kot vzgojiteljica in so bile govorice o njeni usodi neutemeljene.

m. Za nabavo Röntgen-aparata za mariborski protituberkulozni dispanzer so darovali: tvrdka Hutter in drug 2.000 din, zdravilišče Slatina Radenci 1.000 din, tvornica za dušik, Ruše 500 din, „Aga“, Ruše 150 din, Pinter & Lenard, Mastek Franjo, Roglič Drago vsi iz Maribora in uprava občine Selnica ob Dravi po 100 din.

m. Proslava pred Tomšičevim spomenikom na Vseh svetih bo ob 11. dop. Poje združeni pevski zbor „Jadrani-Nanos“.

m. Avtobusne vožnje v St. Ilj. Z dnem 28. t. m. so bili na progi Maribor-St. Ilj ukinjeni skoraj vsi lokalni vlaki, tako da sedaj nima prebivalstvo ob tej progi skoraj nobenih praktičnih zvez z mestom. Pri tem so prizadeti učenci mariborskih srednjih in meščanskih šol, ki imajo popoldanski pouk. Zato bo uvedlo mestno avtobusno podjetje počenši od 3. novembra

za poskušno avtobusne vožnje ob delavnikih tako, da bo vozil avtobus z Glavnega trga ob 11.15 in prišel v St. Ilj ob 12. vračal pa se bo iz St. Ilja izpred pošte ob 12.45 in prišel v Maribor na Glavni trg ob 13.30. Vožnje bodo samo ob delavnikih, za enkrat na poskušajo za 14 dni. Ako bo dovolj potnikov, bo avtobus vozil stalno, dokler se ne uvedejo ponovno lokalni vlaki.

m. Kolesarska nesreča v Mariji Brezju. Rešilni avto je pripeljal v bolnišnico 15 letno hčerko upokojenega železničarja s Pobrežja Amalijo Skledarjevo z docela razmrcvarjenim obrazom. Skledarjevo je nekaj nena priateljica naložila na kolo. Zaradi prevelike teže pa so se zlomile vilice in Skledarjeva je z vsi silo priletela z obrazom na gramozno cesto.

m. Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Mariboru. Rotovski trg, naznana svojim članom v mestu in najbližji okolici, da se bodo sprejemala od 30. oktobra do včeraj 3. novembra t. l. v glavni zadrugi trgovini naročila za krompir po 1.15 din za kg. Pri naročilu je treba krompir plačati in izročiti potrebne vreče z naslovom: Naročeni in plačani krompir se bo dostavil članom na dom koncem tega tedna.

m. V GRAZ bo peljal „Putnikov“ avtobus za obisk grobov dne 1. in 2. novembra t. l. Takojšnje prijave pri Putnik-u Maribor, tel. 21-22.

Pletene, oblike, Jersey-oblike, ropice in puloverje

kupite na ugodneje v trgovini te stroke

„Konfekcija Greta“

m. Nočna lekarniška služba: Od 28. okt. do vključno 3. novembra: Mestna lekarna pri „Orlu“, Glavni trg 12, tel. 25-85; lekarna pri sv. Roku, vogal Meljske in Aleksandrove ceste, tel. 25-32.

Pohorje bo dobilo še en dom

Včeraj je bil pri Povodniku ustanovni občni zbor Stavbene zadruge združenih uslužbencev v Mariboru. Poleg mariborskih članov in zastopnikov zadrug so se zborovanja udeležili tudi zastopnik Zveze nabavljalnih zadrug državnih nameščencev dr. Pečovnik iz Ljubljane, zastopniki Kreditne zadruge železniških gospodarskih ustanov Gvardjančič ter Društva združenih uslužbencev Gerzinič in Podrekar iz Ljubljane. Pripravljalni odbor je poročal o namenu nove Stavbene zadruge, ki hoče na Pohorje zgra-

JUTRI,

v torek do 9. ure zjutraj

je treba oddati upravi „Večernika“,

Kopališka ul. 6

male in večje oglase

ker „Večernik“ v sredo zaradi praznika ne bo izšel

Kino

* Grajski kino. Ne zamudite si ogledati izvanredni film „Zadnja zapoved“, film o junaskih pilotih. Errol Flynn. — Ogromen obisk. Do sedaj vse predstave razprodane. Kupite vstopnice v predprodaji.

* Kino Esplanade. Danes zadnjič „Trije tovariši“. Torek dolgo pričakovani film Čajkovskega „Simfonija življenja“. Zarab Leander.

* Kino Union. Do vključno ponedeljka izvanredni film „Zadnja zapoved“, film o junaskih pilotih. Errol Flynn. — Ogromen obisk. Smeh in zabava! Theo Lingner. Ralf A. Roberts, Trude Marlen.

ZAOČNI KINO + OKEČJE

31. oktobra in 1. novembra prekrasni film

Herojska dolžnost

Mariborsko gledališče

Ponedeljek, 30.: Zaprt.

Torek, 31., ob 20.: Navihanka. Premiera.

Sreda, 1. novembra, ob 20.: Hlapec cene.

Četrtek, 2., ob 20.: Celjski grofje. c.

Vsi sveti v mariborskem gledališču.

Torek bo premiera željno pričakovane Be-

nešve opere „Navihanka“. Na Vseh sve-

tih zvečer se bo ponovil prvi ob zni-

žanih cenah znameniti Cankarjev „Hlapec

Jernej in njegova pravica.

Radio

Torek, 31. oktobra

Ljubljana: 7. Julijani pozdrav; 7.15 Po-

ročila; 7.30 Plošče; 11. Solška ura, ja-

dranski dan; 12. Balkanske pesmi, plo-

šče; 13.02 Opoldanski koncert RO; 18. Plo-

šče; 19.20 Naloge našega šumarstva; 19.50

Deset minut zabave; 20. Balajška plošče;

20.30 Ura instrumentalnih skladb; 21.30 Plo-

škerjanca (prenos iz Beograda); 21.30 Vokal-

šče (Saljapin); 22.15 RO. — Zagreb: 13.55 Vokal-

Morje (plošče). — Beograd: 13.55 Jutra-

ni koncert; 19.40 Mandolinisti (plošče);

22.10 Plesna glasba. — Solja: 5.45 Jutra-

nja oddaja; 6.10 Ljudska glasba; 11. Po-

pularni koncert; 20.30 Ruske romane-

Milan: 20. Cilcejeva opera „Adriana Le-

couvreur“. — Bruselj I.: 20.30 Simfoniji

koncert. — Bukarešta: 20. Veliki večer-

stival. — Budimpešta: 19.40 Veliki večer-

ni koncert češke glasbe.

70 let slovenske šole pri Sv. Petru

Te dni je minulo, kakor smo poročali, že 75 let, odkar so prišle v Maribor prve šolske sestre. Pred 70 leti so na povabilo slovenskega nabožnega pisatelja, tedanjega župnika pri Sv. Petru pri Mariboru Marko Glaserja prišle iz Gradca prve slovenske šolske sestre, ki so bile 31. oktobra 1869 nameščene pri P. Pe-

tru ter prevzele slovenski pouk na takojšnji ljudski šoli. To šolo je dal župnik sam sezidati. Župnik je dal na svoje stroške nadzidati še drugo in tretje nadstropje na ljudski šoli kot stanovanje za sestre. Šola šolskih sester je dobila pred 10 leti pravico javnosti.

Konferenca tekstilnih industrijcev in trgovcev

V Zagrebu je bila končana konferenca zastopnikov gospodarskih zbornic, tekstilne industrije in trgovcev s tekstilnim blagom zaradi ureditve kreditnih in dobavnih pogojev v tekstilni stroki. Prizadeti zborovalci so na koncu sprejeli nekaj sklepov, ki predpostavljajo, da se morajo vse terjatve, sklenjene do 1. septembra 1939, načelno reševati po pogodbenih pogojih. Trgovci, ki ne morejo v pogodbenem roku izpolniti svoje obveznosti po fakturah, se omogočijo pla-

čila v treh obrokih: v 30, 60 ali 90 dneh. Za terjatve, katerih pogodbeni rok pa so potekli pred 1. oktobrom, pa se bodo dovolili trije plačilni roki: 1. novembra, 1. decembra in 1. januarja 1940. Pri novih poslih bo plačilni rok do 30 dni s skontom, ali pa 60 dni na podlagi akcepta. Zveza tekstilnih industrijcev je tudi priporočila svojim članom naj tožbe zaradi terjatev posameznih trgovcev začasno ustavi-jo, vsaj do prvega roka, ki ga mora toženec izpolniti.

Zanimivosti

Vrste in svojstva modernih letalskih bomb

Učinkovitost bombardiranja iz zraka se je pokazala prvič bolj vidno v italijansko-abesinski vojni, še bolj v japonsko-kitajski, stopnjevala se je v špansko-državlanski, višek pa je dosegla v nemško-poljski. Nemško letalstvo je z bombami razdejal skoraj vsa poljska letališča, poljske železnice in druge prometne naprave, kakor tudi tovarne in mesta še preden so se vojne na zemlji prav spopadle. To je dokazalo, da je bombardiranje iz zraka z letalskimi bombami strašno orožje, ki dosega uspehe tudi proti mornarici.

V svetovni vojni je bilo to orožje še v začetnem stadiju. Takratne letalske bombe so tehtale po 5,10 in največ 50 kg. Nemci so uporabljali v nekaj primerih tudi take po 100 kg, a le enkrat samkrat so vrgli iz zrakoplova na London 1000 kg težko bombo. Danes je letalskih bomb več vrst. Po menjenju strokovnjakov je mogoče deliti letalske bombe po njihovem namenu v: rušilne, prebojne, morilne, kemijske in vžigalne.

RUŠILNE BOMBE

so tiste, ki se največ uporabljajo pri bombardiranjih. Napolnjene so z najhujšimi razstrelivi in se mečejo za rušenje utrd in drugih vojaških ali prometnih zgradb. Za polnjenje teh bomb uporabljajo melinit, trotil, amonit itd. Zaradi tega je njihova rušilna moč mnogo večja, kakor pri izstrelkih iz topov. Bomba, ki je napolnjena na pr. s 16 kg melinita, napravi pri eksploziji na zemlji jamo skoraj 8 kubičnih metrov, ako se pa zarije v globino 2 m in tam eksplodira, napravi jamo skoraj 23 kubičnih metrov. Da bomba eksplodira v zemlji, je opremljena z vžigalom na pritisk.

UBIJALNE BOMBE

proti živim ciljem so namenjene pokončevanju vojakov v rovih, na pohodih, zbirališčih itd., kakor tudi proti konjenici, strojničnim in topniškim oddelkom ter raznim drugim površinskim formacijam. Te bombe se pa zopet dele na dve vrsti: ene so polnjene s krogli kakor šrapneli, druge se razlete in ubijajo z drobci lastnega telesa. To so navadno bombe manjše teže, 8, 12, 20 in največ 40 kg. Pri eksploziji razstrelce 600 do 1800 delov, ki ubijajo živa bitja v krogu 50 do 60 metrov.

PREBOJNE BOMBE

so zelo težke, in sicer od 200 do 1000 kg. Njihov namen je rušiti močno zidane objekte, v katere navadna bomba ne more predreti. Mimo teh pa obstajajo, kakor rečeno, še bombe s strupi.

Po svoji obliki so enake morilnim bombam, so pa znatno manjše in imajo posebno konstrukcijo, da se lahko polnijo s stisnim strupom, ki je za to ali ono akcijo potreben. Najčesče se polnijo z iperitom, fosgenom, difosgenom itd. Težke so od 10 do 500 kg. Navadno so polnjene s strupi v tekočem stanju, včasih pa tudi s steklenimi bombicami po 50 gramov teže. Te bombe eksplodirajo že v zraku, dočim se male bombice razlete šele ob dotiku z zemljo. V 25 do 50 kg težkih bombah je običajno 1000 do 2000 takih steklenih bombic. Te so najstrašnejše, a se k sreči najmanj uporabljajo.

Nič manj strašne niso

VŽIGALNE BOMBE,

ki se mečejo navadno na kolodvore, skladišča, tovarne in sploh objekte, ki so lahko vnetljivi. Polnijo se pretežno s termitom, razvijajo toploto do 3000 stopinj in gore okoli 10 minut. Pri eksploziji takih 10 kg težkih bomb štrca vžigalna tvarina navadno 5 m daleč. Požari, ki jih te bombe zane-tijo, se težko pogase, ker navadna gasilna sredstva niso dovolj učinkovita.

BOMBE, KI RAZVIJAJO DIM,

se uporabljajo za ustvarjanje megle,

ki naj zakrije bodisi napadajoče čete, letala, ladje na morju ali karkoli. V ta namen jih polnijo z različnimi snovmi. Tehtajo 12 do 45 kg. Oblak, ki ga napravi bomba srednjega kalibra, je visok do 100 in širok do 200 m. Končno je pa treba omeniti še svetilne bombe, ki se uporabljajo za osvetljevanje terena za napade, obrambo, zaslepljevanje, fotografiranje in pristajanje letal.

Razen z bombami se spuščajo kemični strupi lahko tudi še s posebnimi aparati naravnost iz zalog v letalu. Tako se pa spuščajo lahko tudi vžigalne in zamegljevalne snovi. Lahki bombniki ali lovci imajo po dve taki zalogi od 300 do 350 litrov vsebine. Iperita spravijo vanje 400 do 600 kg. Ta letala pa morajo leteti zelo nizko, ako hočejo spustiti strupe z uspehom na zemljo.

Tečaji ruskega jezika — velika moda

Odkar je stopila Rusija spet v evropski krog držav in je ne rinejo več v Azijo, se je zanimanje zanje silno dvignilo. Na Angleškem n. pr. je postalo učenje ruskega jezika velika moda, manj seveda iz politične simpatije kakor iz potrebe kasnejših gospodarskih stikov in poznavanja velikana, ki diktira vzhodni polovici Evrope.

Londonska Berlitzshool je objavila majhno statistiko: pred vojno so se naj-

več učili francoščine, nato nemščine in španščine. Zdaj je francoski jezik še na prvem mestu, tik za njim je ruščina. Zanimanje za nemščino in španščino je med Angleži zelo padlo. V večini knjigarn so ruske knjige, posebno besednjaki in slovnice pokapljene. Neki knjigar, ki je imel cele kupe knjižic »Kako se naučim ruščine?« zaprašene v temni kleti, je objavil oglas, v 24 urah je bila vsa zaloga razprodana...

Revolucija v statistiki rojstev

Vsakomur je znano, da so v večini dežel ženske bolj zastopane kakor moški. Povprečno pride na vsake 100 dečkov 104—106 deklic. Zdaj so pa statistiki do-gnali, da ni vselej tako. V vojnem času n. pr. je ravno obratno. Na 100 deklic pride 106—107 dečkov. In kar je najznačilnejše, se ta pojav ne omeji samo na vojujoče se države, temveč ga poznajo tudi

v nevtralnih državah. Rojstni podatki iz let 1914—1918 so tako v Angliji, kakor Nemčiji in Nizozemski podobni. Statistiki trivirajo, da so to odkrili, evgeniki in zdravniki si pa belijo glave, iščejo vzrokov za to. Matematiki so že izračunali, če bi n. pr. trajala vojna 100 let, bi bilo na kraju vojne samo še moški na svetu...

Ali veste, kje je „suho jezero“?

Zemljepisna uganka je »suho jezero« Lake Eyre v notranjosti Avstralije. Dolgo je bilo nedostopno, najprej so ga preleteli z letalom, nato ga je prevozil avto. Raziskovalec v avtu je potreboval tri in

pol dneva, spal je v avtu tri noči sredi jezera. Prevozil je več kakor 60 km.

Sredi jezera ni bilo ne peska ne blata. Površina napravi vtis zamrzlega ledu, solna plast je 15 col debela in rdečkaste

Portsmouth, zibelka angleške vojne mornarice

Tri velike pomorske arzenale ima Velika Britanija: Portsmouth, Chatham in Devonport, toda najvažnejši, najboljše-njše je prvi, ki mu pravijo pomorščaki »Pompej«.

Portsmouth je bil že za rimskih časov pomembna luka. Kasneje je bil več sto let edini angleški kraljevski arzenal. Leta 1650. je bilo v njem zaposlenih 100 delavcev in en par konj, po uvedbi parnega pogona 1835 je pa postal Portsmouth moderen arzenal.

Prvi parobrod angleškega ladjevja je bil »Hermes«, ki je imel 712 ton. Velikost brodov je naglo rasla, 1864 je bila povr-

šina arzenala podvojena. Zgrajeni so bili novi bazeni, danes zaposluje ladjedelnica že 20.000 ljudi brez mornariškega osebja! Kako naglo gre zdaj delo od rok, se vidi že iz tega: Velika vojna ladja je prišla v popravilo, za 24 ur je že izplavila z 8 novimi topovskimi cevmi kalibra 38 cm...

Ni industrija na svetu, ki bi moral nadzirati tolikšno podjetje kakor upravitelj arzenala v Portsmouthu. Poleg modernih so še vedno stare ladjedelnice, dela se na istih pripravah, kjer so krojili jadra za Nelsonove jadrnice...

V zvezi z moderno zrakoplovno vojno

so tudi dela v Portsmouthu preurejena. Protiletalsko oboroževanje angleškega ladjevja je od 1935 povečano za 75 odst. Leta 1914. je imela britska mornarica še zelo malo min. Danes so njeve zaloge ogromne, brezkrayne vrste smrtonosnih torpedov se izdelujejo v Portsmouthu. Tu prihajajo iz delavnic orjaški 406 mm topovi, katerih vsaka granata tehta 2461 funtov... Artilerijska delavnica bruha neprestano iz sebe topovske cevi, ki jih je samo za trgovinsko mornarico treba nad 2000.

Tu je torej srce, tu utripa oborožena sila Velike Britanije!

— Či-Fou, Ča-Tčii-Čih!...

— Ja, gospod Boltek, vi ste pa pošteno prehlajeni.

— Neumnost! Govorim pač o vojni na Daljnem vzhodu.

H. de Vere-Stacpoole

USODNA LJUBEZEN MORNARJA ERICSSONA

ROMAN

53

Pri poslovitvi mu je dala poljub kakor vse druge dneve, potem pa, ko je bila že pri vratih, se je obrnila in ga poljubila še enkrat, to pot na čelo. Na večer, preden se je bila nekoč odpeljala v Kopenhagen k teti, je storila isto.

V veži se je za trenutek ustavila; potem je šla v kuhinjo in na dvorišče za klicala jo je k sebi in jo prižela. Potem se je vrnila v hišo in odšla v svojo sobo.

Bilo je devet. Sedla je k svoji pisalni mizi ob oknu. Od reke je zvenel smeh kak galebji krik. Iz miznice je vzela za-voj pisem, ovitih s svilnim trakom. Bila so pisma, ki jih je nekaj pisala njena mati njenemu očetu. Vtaknila jih je za česar važnega ni bilo več v njej; nekaj pisem njenih prijateljic in tet iz Kopen-

haga. Položila je zopet pisma na njihovo mesto in zaprla predal. Potem je legla, da bi se malo počivala, in strmela je s širo-

ko razprtimi očmi v luč na mizi. Smeh mladeničev ob reki je onemel; slišala je, kako so cepetali domov.

Pred polnočjo ni mogla priti zaradi plime v pristanišče, da bi izvedla svoj namen. Morala je čakati še nad dve uri, in izčrpana od dogodkov dneva, je zadremala.

Polnoč je že prešla, ko se je zbudila. Pogledala je na uro na nočni omarici, vzela klobuk, se ozrla, kakor da bi hotela vpiti vase ta prostor, ki je bil od otroških let njen, in zapustila sobo.

Lahno je odprla hišna vrata, jih prav tako tiho zaprla in obstala na cesti. Enkrat samkrat se je ozrla na hišo, potem je odšla proti obali.

Lahen južnjak je vel od morja, in v soju polnočnega sonca je ležal Fulmar daljen in neresničen, kakor otok sredi morja sanj.

Gledala je po morju; zavila je potem v pristanišče, kjer je med drugimi čolni ležala »Helga«. Švala je ladjo odvezala

in stopila vanjo. S pomočjo kola se je odrinila in zaveslala; veslala je tako dolgo, dokler ni prispela na odprto morje. Zakrmarila je proti Fulmarju.

Ostro se je odražala velika pečina od obzorja, in začejala je spoznavati na rdečkastem kamenju. Rahel veter jo je gnal na morje.

Čoln je rahlo vzletel na pesek, in Švala je skočila iz njega. Razen šuma plime in grgranja vode v votlinah ni bilo nikjer glasu; strašna misel je Švali stisnila srce.

Toda poznala je Fulmar natanko in vedela je, da je človek, ki ga ni videti niti na bregu niti na ravnici, lahko v votlini. Pustila je čoln ležati, kakor je pristal in šla, z dlanjo na divje bijočem nosu naravnost k Stefanssonu. Način, ka-stezi navzgor.

Pogledala je v votlino.

Ericsson je ležal na tleh in spal, desno roko skrčeno v pest, počivajočo na prsili. Bilo je svetlo dovolj, da je mogla spoznati njegov obraz; premikal se je nemirno in mrmral zmedene besede, kakor nekdo, ki se bori z mōro.

Spal je in sanjal zopet strašen sen.

Sanjalo se mu je, da je storil strašen zločin, pred katerim ni rešitve. Šel je po cesti skozi Sharsstöd, in vsi ribiči in

vaščani so ga zasledovali, z mrtvaškim, sovražnim molkom. Šel je mimo svoje hiše, ko se je zavedel svojega zločina. Bil je gobav. Njegove roke so bile bele, in videl je približevati se dve postavi — Švalo in Helgi.

Ustavili sta se, in potem je Švala zdirjala proč, glasno je kričnil, da bi jo obdržal, tedaj se je zrušil nad njim šotor sani. Zbudil se je, in na tleh ob njem je klečala Švala.

Ko je prišel v Reyhjavik, je šel Magnus naravnost k Steannssonu. Način, kako je notar pripovedoval o Ericssonovi usodi, ga je globoko prestrašil.

Stefansson je bil zmeden nad Ericssonovo boleznijo, toda še bolj nad dejstvom, kako sta hotela oba zakriti skrivnost. Stvar mora na vsak način postati znana oblastem.

»Da ga vtaknejo v bolnišnico?« je vprašal Magnus.

»Seveda.« odvrne notar.

Sedela sta si nasproti pri okrogli mizi v Stefanssonovi delovni sobi.

»Jaz pa vam povem, da on ne pojde v bolnišnico,« je izjavil Magnus mirno.

»Začasno ostane, kjer je, pozneje pa ga prepeljem na obalo proti Arnafjorduri. Vse sem že čisto natanko preudaril.«

Sport

Gradjanski - presenečenje v prvenstvu

Včeraj se je odigralo na treh igriščih v Mariboru, Čakovcu in Murski Soboti prvo pomladansko kolo prvorazrednega prvenstva mariborskega kroga. Mariborski klubi so izgubili 4 točke doma in v Čakovcu, malo nepričakovano je zmagal Rapid v Murski Soboti. Presenečenje letošnjega prvenstva je Gradjanski iz Čakovca, ki je dosegel včeraj svoj drugi zaporedni uspeh na tujih tleh ter uspel proti visoko favoriziranemu Železničarju. Rapid se je pomaknil na 3. mesto. Maribor in Mura sta ostala že precej osamljena na koncu tablice. Gradjanski je dosegel tako svoje do sedaj največje uspehe in skoro ni dvoma, da nam bo njegova enajstotnica še pripravila presenečenja. Na čelu tablice si je še bolj utrdil svojo pozicijo ČSK, ki vodi trenutno z 10 točkami pred Železničarjem, ki je tri točke za njim. Tablica je po prvem pomladanskem kolu sledeča:

ČSK	6	5	0	6	18:7	10
Železničar	6	3	2	1	7:7	7
Rapid	6	3	0	3	10:8	6
Gradjanski	6	2	2	2	10:16	6
Maribor	6	2	0	4	11:13	4
Mura	6	1	1	4	6:11	3

ZELEZNIČAR — GRADJANSKI 0:1 (0:1)

Najmlajše moštvo v mariborskem prvem razredu Gradjanski iz Čakovca je včeraj pripravilo naši sportni javnosti že drugo presenečenje, še večje od onega preteklo nedeljo. Premagalo je na mariborskih tleh favorita prvenstva SK Železničarja, ki je s tem že močno izgubil stik s prvim na tablici ČSK. Pri tem je treba poudariti, da je včeraj nastopil Gradjanski s 3 rezervnimi igralci. Priznati moramo resda, da so gosti razen par akcij igrali skozi vso igro podrejeno vlogo, branili so se stalno v svojem kazenskem prostoru, in to tako uspešno, da Železničar ni uspel izravnati niti malenkostnega naskoka enega gola. Včerajšnje zmage tudi ni mogoče pripisati toliko aktivnosti gostov v napadu, kakor ležernosti domačinov, ki so si menda že pred tekmo zabeležili dve točki ter podcenjevali nasprotnika vse do konca. Domače moštvo je zatajilo v vseh formacijah, le tu in tam se je uveljavljalo kak posameznik, v prvi vrsti pa je treba poudariti sterilitet Železničarjevega napada in napačno taktiko v igri kot glavna razloga včerajšnjega poraza.

Gradjanski z nekompletnim moštvom ni mogel ponoviti igre preteklo nedelje, v tehničnem pogledu je jasno zaostajal za domačini ter je bil pretežen del igre potisnjen na svojo polovico. Kakor pa je tudi v tehničnem pogledu zaostajal, je v borbenosti in elanu močno prekašal domačo enajstotnico ter vzdržal blokado svojih vrat ter si tako trenutno zagotovil nad vse častno mesto na tablici. Rezultat tekme sicer ni realen, ne odgovarja poteku, je pa zaslužen.

Tekma, ki je bila vseskozi jako fair, ni nudila posebnih dogodkov, jako monotono je delovalo na občinstvo stalno obleganje vrat Gradjanskega brez številčnega efekta. Gosti so v 13. minuti prve polovice prišli v vodstvo po Nenadoviču. Po odmoru je igral Železničar z vetrom, a te prednosti ni izkoristil, ker je dovoljeval, da je skoro kompletna enajstotnica gostov branila tik pred vrati. V 4. minuti so zastreljali celo še enajstotnik in ko je moral v 38. minuti z igrišča Lešnik, ki se je izpozabil proti sodniku, je začelo občinstvo zapuščati tribuno.

Tekmo je sodil ss. g. Konič. V predigri je rezervno moštvo Železničarja porazilo Slavijo-P. s 3:1 (0:0). Sodil je g. Orel.

ČSK — MARIBOR 6:0 (4:0)

JSSK Maribor je gostoval v Čakovcu, od koder se je vrnil s katastrofalnim rezultatom

6:0, domače moštvo je vodilo že do odmora s 4 goli ter je rezultat v drugi polovici še zvišalo. Tekmo je sodil ss. g. Mrdjen iz Ljubljane.

MURA — RAPID 0:2 (0:2)

Mariborski Rapid je včeraj gostoval v Murski Soboti ter je v prvenstveni tekmi zmagal nad SK Muro z gornjim rezultatom. Nasprotna poročila, da je Mura zmagala z rezultatom 3:0 p. f. niso točna. SK Rapid je zamudil napovedani začetek tekme, ker dopoldanski osebni vlak nima zveze od Ormoža do Murske Sobotne, tako da je ss. g. Turk kot edini navzoči zvezin sodnik ob 14.45 formalno pravilno proglasil Muro za zmagovalca. Medtem pa je SK Rapid in ss. g. Skalar, ki sta oba običajna v Ormožu, dobil iz Ljubljane od podzveze brzojavno dovoljenje, da se vrši tekma po prihodu vlaka v Mursko Sobotno. O tem je bila obveščena tudi Mura.

Potemtakem je zmaga Rapida popolnoma regularna. Odločena je bila že do odmora. Oba gola je dosegel Kolar. Sodil je ss. g. Skalar iz Ljubljane.

V celjski skupini vodi Celje

V celjski skupini se je odigrala včeraj samo ena prvorazredna tekma

Celje — Atletik 6:1 (2:0),

v kateri je enajstotica Celja močno prekašala v tehničnem in kombinatornem pogledu ter si z mnogo odločnejšim napadom priborila zaslužen zmago. Glavni strelec je bil tudi včeraj Bajramović. Tekmo je sodil ljubljanski sodnik g. Mehle.

Z včerajš. zmago se je povzpelo Celje s 6 točkami na prvo mesto, sledi mu s tekmo in točko manj Amater.

LJUBLJANSKA SKUPINA

Tekme ljubljanske skupine niso prinesle presenetljivih rezultatov. V vodstvu je nadalje ostal Mars. Včerajšnji rezultati:

Svoboda — Bratstvo 0:3 (0:2)

Mars — Reka 3:2 (1:2)

Hermes — Kranj 2:2 (2:0)

Disk — Jadran 2:3 (1:2)

REZULTATI V OBEH LIGAH

Ligaši slovensko-hrvatske lige so včeraj odigrali zaključno kolo pred letošnjo zimo, ki je prineslo več nepričakovanih rezultatov, med njimi zlasti zmago Saška nad Hajdukom ter Splita na Bačko. Gradjanski je visoko zmagal nad Haškom, Ljubljana je kljub vodstvu 2:0 v 40. minuti druge polovice prepustila eno točko nasprotniku. Concordia se je vrnila iz Varaždina z obema točkama. Med tekmo je prišlo do incidentov. Včerajšnji rezultati:

Ljubljana — Slavija (O) 2:2 (1:0)

Slavija (V) — Concordia 0:2 (0:0)

Gradjanski — Hašk 7:0 (2:0)

Sašk — Hajduk 1:0 (1:0)

Split — Bačka 1:0 (1:0)

REZULTATI VZHOodne LIGE

V vzhodni ligi zlasti preseneča visoka zmaga BSK nad Bato ter poraz Slavije (S) v Skopju. Rezultati:

BSK — Bata 11:0 (5:0)

Vojvodina — Bask 3:2 (2:1)

Zemun — Jugoslavija 3:7 (1:3)

Gradjanski (S) — Slavija (S) 4:1 (3:0)

Žak — Jedinstvo 1:3.

Rešitev križanke

Vodoravno: Saragosa, Emil, Jan, mejaš, na, Iravadi, ri, arena, ako, Eden, Mannon, ca, opis, da, Iea, ar, Cadi, aga, Ina. Navpično: Semiramida, Amerika, ara, Rija, ono, Avala, opica, Šarenica, oj, ded, sadi, saninec, in, Ana, analiza.

STANOVANJE
enosobno, oddam. Tvorinška
ulica 24. 10566-5

SOBO IN KUHINJO
oddam. Cankarjeva 5. Studenci. 10574-5

Sluzbo dobi

SLUŽKINJO
ki zna kuhati, sprejemmo. Kossarjeva 38. Vprašati »Soira«. Gregorčičeva 29. 10564-9

SLUŽKINJO
ki zna kuhati, sprejemmo. Vprašati »Soira«. Gregorčičeva 24. 10564-9

POSTREŽNICO
srednjih let, pošteno, sprejem celodnevno proti dobremu plačilu. Predstaviti se od 4-6. Naslov v upravi »Večernika«. 10567-9

Sluzbo išče

DEKLE
išče kakršno koli službo v mestu. Nastop takoj. Ponudbe pod »Trgovsko naobrazeno« na upravo »Večernika«. 10569-10

DEKLE
išče službo k boljši družini. zna kuhati, pospravljati ter vsa hišna dela. Naslov v upravi »Večernika«. 10575-10

Pogrebne vence

nagrobne trakove
in vse ostale žalovalne potreščine
priporočam

C. BÜDEFELDT

Gospodska ulica 4-6

ABSOLVENTKA
abiturientskega tečaja, zmožna slovenske, srbohrvatske in nemške korespondence ter strojenjske in stenografije, želi primerne zaposlitve. Naslov v upravi »Večernika«. 10349-10

SIRITE »VEČERNIK«!

Zgubljeno

IZGUBIL SEM
zimsko suknjo iz Rado do Zolgerjeve ulice 9. teli naj jo odda proti Zolgerjeva ulica 9. Ljubljana. 10576-11

KAZINO

Pričetkom 1940

oddamo v večleten nalet povečano in preurejeno tovarniško restavracijo na Jesenicah. Le seriozni interesi naj se z lastnoročnim življenjepišom (z navedbo družinskih in premoženjskih razmer, strokovnih izpričeval in znanja jezikov) obrnejo na naslov: Kranjska industrijska družba, Jesenice - Fužine, k jim bo nato poslala razpis s podrobnimi pogoji.

S tužnim srcem javljamo vsem prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljani oče, oziroma stari oče, gospod

Janžekovič Andrej

veleposestnik v Mariboru

dne 29. oktobra 1939 mirno zaspal v 83. letu svoje starosti. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 31. oktobra, ob 16. uri izpred kapele mestnega pokopališča na Pobrežju na frančiškansko pokopališče. Sveta maša zadušnica se bo darovala dne 2. novembra 1939 ob 1/9. uri v frančiškanski župnijski cerkvi. Maribor, dne 30. oktobra 1939. Zalujoči.

Umrl je moj ljubi oče

Josip Košuta - Kocjanov

posestnik v Sv. Križu pri Trstu.

Pogreb je bil včeraj popoldan na domačem pokopališču. Sv. Križ-Trst, Maribor, Alessandria, Kontovel, Ljubljana, 30. oktobra 1939. JUST KOŠUTA, v imenu matere, sester, bratov in ostal. sorodstva.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM V malih oglašnih straneh vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 8.—. Družbe, preklic, dopisovanja in žensitovanski oglasi dila 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasi davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za malo oglašje se plačuje takoj pri naročilu. oziroma ga le vposlati v pisnu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse bismene odgovore glede malih oglašev se mora priložiti znakma za 3 din.

Razno

NOGAVICE

(lastni izdelki), rokavice, volna, odeje, koca, zimsko perilo pletenine, najcenejše »Mara«. trgovina A. Oset, Koroška c. 26 (poleg tržnice). 9879-1

Hišni posestniki in najemniki pregledajte vaše peči in štedilnike predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni

ANTON RAJŠP. MARIBOR Orožnova 6. kjer si lahko ogledate veliko zalogo. 10276-1

VENCE

šopke itd. po naročilu. Zmerne cene. Vrtnarstvo Jemec. Prešernova ul. 10514-1

HIJACINTE, TULIPANE, CEBULICE, MACHEHE nudi Vrtnarstvo. Jemec. Prešernova ul. 10515-1

Volna, ročna dela

v veliki izbiri pri

„Lama“, Jurčičeva ul. 4
Prost ogled!

DAMSKE PLAŠČE

hubertuse, volno, koca, odeje, pletenine kupite vedno najugodnejše v trgovini Srečko Pihler, Gospodska 5. 10568-1

Prodaj

RADIO

poceni napredaj. Naslov v upravi »Večernika«. 10405-4

HRUŠKE

lepe, dobre, za kompot in sveže jesti po 3-4 din kg. napredaj. Stritarjeva 37. 10424-4

Spomnite se CMDI

NAPRODAJ

črni zimski plašč, smoking in frak. Dobro očuvan in poceni. Vprašati pri g. Besaku. krojaški salon. Cankarjeva ulica 10. 10572-4

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO oddam s 1. ali 15. novembrom. Koroška c. 31/I. 10497-7

SOSTANOVALCA

sprejem na vso oskrbo. Kopalnica na razpolago. Melje, Erjavčeva 12. 10570-7

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE z vrtno oddam s 1. novembrom za Rapidom. Vprašati: Na poljanah 16. Studenci. 10463-5

STANOVANJE

oddam za 500 din. Vprašati Gregorčičeva 24. 10563-5